

OBSAH.

	Str.		Str.
Předmluva.		3. Práce	34
Úvod	1	4. Pracovní efekt	37
Některé důležité pojmy ma- thematické	3	Část I.	
Grafické znázorňování funkcí	5	Geomechanika.	
Všeobecné vlastnosti těles.		A. Statika.	
Važitelnost	15	Určovací částky síly	41
Prostornost, míry délkové, plošné a prostorové	15	Princip akce a reakce	42
Setrvačnost	18	Skládání a rozkládání sil.	
Neprostupnost	18	A. Síly působící na hmotný bod:	
Dělitelnost a složení hmoty	18	1. Síly působící v jedné přímce	44
Jednotka hmoty a jednotka váhy	20	2. Síly působící v úhlu	45
Váha a hmota specifická.		Příklady uplatnění rovno- běžníka sil v praxi tech.	50
Hustota.	21	B. Síly působící na pevnou soustavu:	
Tabulka spec. vah	21	1. Skládání dvou různou- běž. sil půs. na pev. soustavu	53
Díl I.		2. Skládání dvou rovno- běž. sil půs. na pev. soustavu	54
Mechanika.		Technický způsob řešení přechozích úloh:	
Úvodní pojmy.		Trojúhelník sil	58
1. Základ definice pohybové.		Mnohoúhelník sil	59
Pojem klidu a pohybu	27	Skládání dvou sil různoběž. půs. na pev. soustavu	59
Pojem času při pohybu. Hmotný bod	27		
Pojem rychlosti a urychle- ní	28		
2. Základní pojmy o silách	29		
Statické měření sil	31		
Dynamické měření sil	31		

	Str.		Str.
Skládání několika sil různob. pús. na pev. soustavu . . .	62	Namáhání ohybem nosníku o nesym. průřezu vzhle- dem k neutr. pásmu . . .	130
Skládání rovnoběž. sil pús. na pev. soustavu . . .	62	Volný nosník na jednom kon- ci zatížený	131
Rozklad dané síly ve dvě rovnoběž. složky	64	Volný nosník stejnoměrně zatížený	132
Dvojice sil	64	Pružnost a pevnost v torsi (kroucení)	132
Statický moment síly	69	Výpočet průměru transmise	140
Věta momentová (Varigno- nova)	70	Pevnost vzpěrná	141
Příklady užití grafické stat- iky a věty momentové:		Tření.	
Výpočet reakcí při nosníku podepřeném na obou kon- cích	72	Tření vlečné	144
Výpočet napětí v prutech příhradového mostu	74	Tabulka tření vlečného . . .	145
Těžiště	74	Tabulka tření čepového . . .	147
Moment síly vzhledem k ro- vině	82	Tření valivé	147
Stanovení polohy těžiště . . .	86	Tabulka tření valivého . . .	148
Určení polohy těžiště v ně- kterých důl. případech . . .	91	Stroje.	
Rovnováha těles vůči tíži. Stabilita	98	Páka	149
Pružnost a pevnost.		Páka matematická	150
Zákon Hookeův	105	Páka fyzická	151
Koeficient bezpečnosti . . .	105	Váhy	153
Druhy pružnosti a pevnosti	106	Váhy rovnoramenné	154
Pružnost a pevnost v tahu . . .	106	Citlivost vah	155
Pružnost a pevnost v tlaku	109	Methoda přesného vážení . .	157
Pružnost a pevnost ve smy- ku (stříhu)	110	Přezmen	159
Tabulky k tahu, tlaku a smy- ku	112	Váhy decimální	160
Příklady na tah, tlak a smyk	114	Theorie decimálky	161
Pružnost a pevnost v ohybu	117	Centesimální váhy mostní . .	164
Tabulka mom. setrvačnosti a odporu	125	Váhy Robervalovy	167
Výpočet mom. setrv. daného průřezu vzhledem k ose rovnob. s osou jdoucí těži- štěm průřezu	126	Váhy listovní	167
Dřevěné trámce o největší nosivosti	128	Užití páky jakožto stroje . .	168
		Užití páky při pojišť. ventilu	170
		Kladka pevná	171
		Kladka hybná	174
		Kladkostroje	177
		Kolo na hřídeli	181
		Soukolí	183
		Nakloněná rovina	187
		Klín	191
		Šroub	191
		O strojích všeobecně	201

	Str.
B. Geodynamika.	
Měření hmoty v soustavě techn. jednotek	203
Zákl. pojmy pohybové vzhledem k času	204
Pohyb rovnoměrný	206
Pohyb rovnoměrně zrychlený	206
Skládání a rozkládání pohybů:	
Princip rovnoběžníka pohybů	209
Vzájemné skládání pohybů rovnoměr. a rovnom. zrychlených	211
Rozklad pohybu ve složky	212
Sklád. a rozkl. rychlostí a urychlení	212
Volný pád	213
Padostroje	213
Pád po nakloněné rovině	218
Pád po nakloněné rovině s ohledem na tření	219
Svislý vrh dolů	220
Svislý vrh vzhůru	221
Šikmý vrh	223
Šikmý vrh s ohledem na odpor vzduchu	227
Vodorovný vrh	230
Živá síla	231
Energie	231
Princip živých sil	233
Souvislost energie polohy a pohybu	234
Pohyb křivočarý	235
Pohyb centrální	239
Pohyb centrální po kruhu	239
Síla odstředivá	241
Některé aplikace její	243
Pohyb rotační	248
Moment setrvačnosti rotujícího tělesa	250
Věta Steinerova	251
Tabulka mom. setr.	255
Srovnání mom. setr. rot. pohybu a mom. setrv. z nauky o pružnosti	257
Výpočet mom. setrvač. tělesa složeného z více částí	258
Poloměr setrvačnosti	259
Výpočet mom. setrv. tělesa malých rozměrů	259
Výpočet momentu setrvač. setrvačnicku	260
Elipsoid setrvačnosti	264
Rotace kolem volné osy	266
Praecesse. Nutace	267
Pohyb harmonický	269
Pohyb kyvadlový:	
Kyvadlo matematické	275
Kyvadlo fyzické	280
Kyvadlo v odpor. prostředí	282
Užití kyvadla	283
Ráz těles	288
Ráz těles v techn. praxi	291
Část II.	
Hydromechanika.	
A. Hydrostatika.	
Všeob. vlastnosti kapalin	294
Princip Pascalův	295
Hydraulický lis	296
Hydraulické zdvihadlo	298
Hydrostatický tlak	298
Tlak na dno	302
Tlak na stěny	303
Tlak na stěnu obdélníkovou	306
Grafické určení působitě tlaku na obdél. stěnu	308
Vztlak — zákon Archimedův	310
Plování těles	312
Stanovení spec. váhy:	
1. těles tuhých	316
2. kapalin	318
3. drobných tělísek	320
Areometry	322
Spojité nádoby	323
Rel. rovnováha kapalin v pohybující se nádobě	324
B. Hydrodynamika.	
Proudění ideální kapaliny v potrubí	328
Theorem Toricelliho	331

	Str.
Výtok otvorem v postranní stěně	333
Hydrodynamický tlak. Theorem Bernouillioho	335
Tok potrubím s ohledem na tření	338
Měření rychlosti otevřených vod. toků:	
1. Použitím plováku	339
2. Trubicí Pilotovou	340
3. Woltmannovým křídlem	341
Proudící kapalina	342
Pohyb vířivý	343
Relativní pohyb tuhého tělesa a kapaliny	344
Tlak proudící kapaliny na nehybné těleso a odpor klidné kapaliny vůči pohybujícímu se tělesu	345
Deska skloněná ke směru rel. pohybu	347
Lodní šroub	349
Transportní šroub vodní	351
Reakce výtoku kapalin	351
Vodní motory:	
Vodní kola a turbíny	352
Stroje vodotlačné	359
Měřiče vody pro účely vodovodní	361
Kapillarita.	
Rovnováha dvou kapalin na sobě	364
Rovnováha kapaliny hraničící s pevnou stěnou	365
Elevace a depresse v kapill. trubicích	366
Spojité nádoby s jedním ramenem kapillárním	367
Pohyby sloupečku kapal. v konických trubicích	368
Methody ku měř. povrch. napětí	369
Vnitřní tření kapalin	369

Aeromechanika.**Aerostatika.**

Všeobecné vlastnosti plynů	371
Tlak (expanse) plynu	372
Tlak vzduchu	372
Měření tlaku vzduš. Barometry	373
Aneroidy	377
Zákon Boyle-Mariotte-ův	378
Vývěvy	380
Gaedeho rotační vývěva rtuťová	382
Hustilka	386
Manometry	386
Vztlak v plynech	387
Balony	390

Aerodynamika.

Výtok plynů	392
Relat. pohyb vzduchu a tělesa	393
Vítr	396
Větrné motory	396
Základ aeroplánu	399
Helikoptery a orthoptery	401
Plynoměry	401

Dodatek.**Měření a měřicí přístroje v mechanice.****A. Měření délek a úhlů.**

a) Nonius	403
b) Kontaktní měřítko s mikrom. šroubem	404
B. Měření plochy	405
C. Počítače obrátek	406
D. Měření pracovního efektu motoru.	
1. Prony-ho brzda	406
2. Pásová brzda pro menší motory	407
Hrubší omyly v tisku a obrazech.	
Obsah.	